

Levélintervjú az AM Mezőgazdaságért és Vidékfejlesztésért Felelős Államtitkárság Fejlesztéspolitikai Főosztályával az erdőgazdálkodókat érintő „VP” pályázatok kiírásával és a pályázati eljárásokkal kapcsolatban

Az Agrárminisztérium Mezőgazdaságért és Vidékfejlesztésért Felelős Államtitkárság Fejlesztéspolitikai Főosztályát az Alföldi Erdőkért Egyesület levélintervjú formájában kérdezte meg a Vidékfejlesztési Program (továbbiakban: VP) aktuális és a közeljövőben várható, erdőgazdálkodókat érintő pályázataival kapcsolatban. **Nagy Attila főosztályvezető** jóvoltából megkaptuk a Főosztály válaszait, így szeretnénk azokat szélesebb szakközönség elé tárni. Bízunk benne, hogy a válaszok segítenek majd a sikeres pályázatok megírásában és megvalósításában.

Kérdéseink pályázatok kiírásával kapcsolatban:

1, A jelenleg folyamatban lévő erdészeti témájú VP pályázatokban várható-e változás a következő tervezési ciklusig? Ha igen, akkor csak kisebb pontosítások várhatóak, vagy esetleg a célterületekben is történhetnek változások? Változhatnak-e az egységköltségek?

Válasz: Az Európai Parlament döntése alapján a Közös Agrárpolitika (KAP) vonatkozásban a 2021-es és a 2022-es évre átmeneti időszak került bevezetésre, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy a jelenleg érvényben lévő szabályozások alapján lesz biztosítva az agrártámogatások folytonossága, illetve az erdészeti pályázatok döntő többsége is elérhető lesz ezen időszakban.

A Vidékfejlesztési Program módosítása alapján ez év elején az **Erdei termelési potenciál mobilizálását szolgáló tevékenységek (VP-5-8.6.2-16)** felhívás kiválasztási kritériumai módosultak, illetve **Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok megelőzése (VP5-8.3.1-17)** felhívás módosítása alapján új benyújtási időszakok kerültek feltüntetésre (2022. február 4-től – 2022. december 31-ig), ezáltal a felhívás keretében ismét lehetőség nyílik a támogatási kérelmek benyújtására. A felhívás, további új célterületekkel is bővült, mint pl. „*erózióvédelmet és vízvisszatartást szolgáló tókák létesítése*”, „*erdészeti károsítók elleni biológiai, vagy vegyszeres védekezés támogatása: madárodúk kihelyezése és fenntartása, liztharmat elleni vegyszeres védekezés, cserebogár pajor elleni védekezés*”, valamint a „*klimaállomás beszerzése*”. E felhívás vonatkozásában 20-25%-al megemelkedtek a felhívás keretében eddig támogatott tevékenységek egységköltégei is. Javasoljuk, hogy a felhívásokkal kapcsolatos változásokat folyamatosan kövessék nyomon a palyazat.gov.hu felületen

A legtöbb erdészeti felhívás esetében már korábban növeltük az egységköltégeket (pl. erdőültetés, agrár-erdő, erdőkár helyreállítás, erdőszerkezet-átalakítás, erdő-környezetvédelmi kifizetések), így további egységköltég módosítás ezen felhívások esetében nem várható. A további erdészeti pályázati kiírások esetében nem tervezünk a közeljövőben nagyobb mértékű módosítást.

2, A fenti pályázatok témakörei a következő tervezési időszakban várhatóan továbbra is támogatottak lesznek-e?

Válasz: 2021 decemberében elkészült a hazai KAP Stratégiai Terv, mely az Európai Bizottság jóváhagyását követően 2023. január 1-én indul és 2027 végéig tart. Az előzetes tervek alapján a 2014-2020-as időszakban meghirdetett erdészeti támogatások az új tervezési ciklusban is elérhetőek lesznek.

3, Várható-e a fenti témákat kiegészítő, újabb erdészeti témájú pályázat a következő ciklusban?

Válasz: A benyújtott Stratégiai Terv alapján több új beavatkozás is várható a következő ciklusban, például a digitalizáció elősegítése, az együttműködések ösztönzése (erdőtűz megelőzés, biomassa alapú gazdaság fejlesztése, vadgazdálkodási együttműködés stb.) ,a fiatal erdőgazdálkodók támogatása, valamint a javított erdőfelújítás támogatása tekintetében.

4, Van-e javaslatuk, megszívlelendő tanácsuk a leendő pályázók számára?

Válasz: Mivel az erdészeti pályázatok rendkívül sokrétűek, ezért az összes felhívásra érvényes általános tanácsot nem tudunk adni. Ugyanakkor azt mindenképpen hangsúlyozni kell, hogy az ügyfelek a támogatási kérelem beadása előtt a www.palyazat.gov.hu oldalon részletesen olvassák át a felhívásokat, valamint azok mellékleteit, illetve kérdés esetén forduljanak bizalommal a Magyar Államkincstárhoz, a területileg illetékes Fővárosi és Megyei Kormányhivatal Vidékfejlesztést Támogató Főosztályához vagy az Erdőgazdálkodási Főosztályhoz (erdészeti hatóság), illetve az Agrárminisztériumhoz, továbbá a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara is segítséget nyújthat a kérdések megválaszolásában. Ezzel számos elutasítás, szankció is megelőzhető lenne.

Kérdéseink a pályázatok eljárásaival kapcsolatban:

1, Megalapozottak-e egyes földtulajdonosok olyan irányú aggodalmai, hogy az erdősítési pályázat esetében - vagy bármely erdészeti pályázatban - forráshiány alakulhat ki?

Válasz: A kormány a Közös Agrárpolitika vidékfejlesztési pillérén keresztül kiemelt forrást (4 265 milliárd forintot) fordít a magyar vidék, a magyar mezőgazdaság és élelmiszeripar fejlesztésére 2027-ig, ebből adódóan az erdészeti támogatásokra szánt források esetében sem várható, hogy a jövőben forráshiány alakuljon ki. Továbbá a Kormány kiemelt prioritásként kezeli az erdőtelepítést, fásítást, valamint az erdők minőségi állapotának a megőrzését.

2, A nyertes pályázók esetében a kifizetések sajnos nem ritkán késve érkeznek meg. Mi okozhatja ezeket a késéseket, illetve mekkora késésre számíthat a pályázó?

Válasz: A Kifizető Ügynökség elmúlt időszakban történő szervezeti átalakítása, valamint az Államkincstárnál és a megyei kormányhivatalok vidékfejlesztéssel foglalkozó szervezeteinél tapasztalható létszámihiány miatt a korábbi időszakokban valóban lassabban haladt a támogatási kérelmek feldolgozása, ugyanakkor tapasztalataink szerint az elmúlt két évben már felgyorsultak ezek a folyamatok. Minden erdészeti pályázat vonatkozásában általánosságban elmondhatjuk, hogy a jelenlegi kapacitások és szabályok alapján a lehető leghamarabb bíráljuk el a kérelmeket. A hatósági feladatokra viszont nincs rálátásunk.

3, Melyek a leggyakoribb hibák, amelyekre pályázatok elkészítésekor a pályázónak célszerű külön figyelnie? Az egyes szükséges hatósági engedélyeket sikerül-e időben megszereznie a pályázóknak? Vannak-e jellemző hibák például a tulajdonviszony igazolásával, genetikai megőrzési tételek azonosításával, vagy éppen az erdőtervnek való megfeleléssel kapcsolatban?

4, Melyek azok a leggyakoribb hibák, amelyek az erdészeti jogcímek megvalósítása során jelentkeztek, azaz a megvalósítás során mire kell tekintettel lennie a pályázónak? Vannak-e gyakran elmaradó vagy nem megfelelően végzett munkálatok? Megfelelőek-e a terepi kijelölések, határ-azonosítások? Genetikai erőforrások fejlesztése és megőrzése esetében vannak-e problémák a megőrizendő klónok, egyedek, állományok helyes azonosításban, és a tételek megőrzésében? Vannak-e az egyes pályázati témákban rendszeresen előforduló problémák a megvalósításban, vagy a pályázati feltételeknek a pályázók jellemzően meg tudnak felelni

5, Sikerül-e a pályázóknak a pályázat megvalósítása során a szükséges dokumentációt összeállítani? Van-e probléma a munkatervek, kezelési tervek készítésével? Sikerül-e a hatósági engedélyeket és igazolásokat beszereznie a pályázóknak? A beszerzések, a számlák estében jelentkeztek-e problémák az ellenőrzések során?

Válasz: A kérelmek feldolgozásában közreműködő **Magyar Államkincstár** tájékoztatása alapján a 3-5. kérdések vonatkozásában az alábbi válaszokat tudjuk adni.

A felsorolt erdészeti pályázatok esetében az alábbiak a leggyakrabban előforduló elutasító, részben helyt adó okok:

VP-5-8.6.2-16 Erdei termelési potenciál mobilizálását szolgáló tevékenységek

(Fiatalerdők állománynevelése) TK esetén:

- Részterületes igénylés esetén a mérési jegyzőkönyv csatolása elmarad
- Értékelés során nem éri el a minimális pontszámot
- Nem rendelkezik jogerős erdőtervvel vagy jogerős erdőtelepítési kivitelezési tervvel
- Nem éri el a minimálisan támogatható terület méretet

KK (kifizetési kérelem) esetén:

- Foglalkoztatás bővítés esetén nem nyújtja be a munkaszerződés másolatát
- Közfoglalkoztatottal bővítés során nem nyújtja be a hatósági szerződés másolatát és a munkaszerződés másolatát
- A tevékenység elvégzésétől számított 20 napon túl adja be a kifizetési kérelmét, ez jogvesztő hatályú

VP4-15.1.1-17 Erdő-környezetvédelmi kifizetések

TK (támogatási kérelem) esetén:

- az erdőgazdálkodói jogosultság nem áll fenn a fenntartási időszak végéig, ami lehet a haszonbérleti szerződés miatt vagy a megbízási szerződés miatt
- nem éri el a minimálisan támogatható terület méretet
- értékelés során nem éri el a minimális pontszámot
- anyagmozgatás esetén az 5 éves kötelezettségvállalás miatt nem támogatható ismételten a tevékenység az erdőrészleten

KK esetén:

- anyagmozgatás esetén a 13. számú melléklet nem a tevékenység megkezdése előtt 15 nappal kerül benyújtásra, hanem az EK-hoz csatolják az ügyfelek
- a kötelezően csatolandó mellékletek hiányosan kerülnek feltöltésre

VP4-15.2.1.1-16 Erdészeti genetikai erőforrások megőrzése, VP4-15.2.1.2-17 Erdészeti genetikai erőforrások fejlesztése

TK esetén:

- nincs csatolva kormányzati hozzájárulás

KK esetén:

- helyszíni ellenőrzés során történő meg nem felelés

VP4-12.2.1-16 - Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések

- Az egységes kérelem benyújtási időszak utolsó napja szerint az igényelt erdőrészlet az Országos Erdőállomány Adattárban nem szerepel (hibás községhatárt jelöl meg, megváltozhatott az erdőrészlet megnevezése, megsztásra került stb)

VP5-8.4.1.-16 Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok helyreállítása

- Az erdőrészlet káreseménnyel érintett része részterületen következett be, azonban az egységes kérelem benyújtásakor a kérelmező egész erdőrészletre igényel és így táblaadatoknál sem kerül részterület (mérési jkv alapján) rajzolásra

- Részterületes káresemény esetén mérési jegyzőkönyv nem kerül benyújtásra (nem hiánypótlatható)

- Szaporítóanyag származási igazoláson nem kerül feltüntetésre, hogy az mely erdőrészleten, milyen mennyiségben és mikor kerül felhasználásra

- Megvalósítási határidő meghosszabbításáról szóló határozattal nem rendelkezik, mely alapján elfogadható lehetne a két éven túli igénylés (káresemény és kérelem benyújtása között) „a káresemény bekövetkeztét követő két naptári éven belül, a tevékenység erdőrészletenkénti maradéktalan megvalósítását követően jogosult - egységes kérelem keretén belül – a támogatási kérelem - egyúttal kifizetési igénylés benyújtására. A meghatározott határidőtől eltérően a támogatást igénylő jogosult azon erdőrészletek után a támogatási kérelem - egyúttal kifizetési igénylés benyújtására, ahol az erdészeti hatóság az

Evt. 52/A. § (5) bekezdésére való hivatkozással – kizárólag jelentős mértékű abiotikus vagy biotikus károsítás bekövetkezése miatt - határozatban rögzíti, hogy az Evt. 52§ (1) bekezdésben meghatározott határidőn belül, az erdőgazdálkodónak nem felróható okból a felújítási kötelezettségének nem tudott eleget tenni és egyúttal számára engedélyezte a felújítás megkezdésére vonatkozó határidő kitolását”

- Nem az erdészeti hatóság határozatának megfelelően, az abban meghatározott minden előírás és a szakmai követelmények betartásával végezte el a tevékenységet.

- Felhívás 2. számú mellékletében meghatározott minimális csemeteszámot a területen meglévő és a pótlás során bevitt csemetékkel együtt nem éri el.

VP5- 8.1.1-16 Erdősítés támogatása

TK:

- Ha a földhasználati jogosultságot magánokirattal igazolja, akkor előfordul, hogy nincs a támogatási időszak végéig igazolva a jogviszony, ez hiánypótlást és a bírálathoz elhúzódnak vonja maga után.

- Előfordul, hogy megkezdett telepítésre nyújtanak be támogatási kérelmet, ez elutasítást von maga után.

- A kiegészítő intézkedések nem szerepelnek a telepítési terven, így azok nem kapnak támogatási jogosultságot.

- Jövedelempótló támogatásra való jogosultság vizsgálatához nem a megfelelő SAPS igénylés évét jelölik meg.

KK:

- A táblákhoz rossz erdőrészletsorszámot adnak meg, ez még mindig tipikus hiba, jöllehet a Kincstár igyekszik ezeket előzetesen kiszűrni és még a benyújtási időszakban javításra felhívni az ügyfeleket, azonban ezzel éppen a mielőbbi kifizetéseket hátráltatják.
- A fél hektár körüli nagyságú erdőrészleteknél az igénylésnél a támogatathatósági érték alatt adják meg a területet, vagy éppen ennél kisebb területen valósítják meg a telepítést.
- Leggyakoribb a kifizetéseket hátráltató hiba, hogy az ügyfelek a kérelmek elbírálásáig sem regisztráltatják magukat erdőgazdálkodóként a kérelmezett területre, későn vagy egyáltalán nem kezdeményezve ezt.
- Rendszeres ápolás hiánya miatt előfordul meg nem felelés megállapítása a helyszíni szemlék során, ha ezen megállapítások nem is mindig megalapozottak, akkor is jelentős késedelmet okoz a kérelmek újra megfelelt státuszba hozatala.

VP5-8.3.1-17 Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok megelőzése

TK esetén:

- Olyan erdőrészletre igénylik a tevékenységet, amely nem támogatható (pl: kismértékben veszélyeztetett)
- A jogosultsága nem áll fenn a fenntartási időszak végéig, ami lehet a haszonbérleti szerződés, hozzájárulás miatt vagy a megbízási szerződés miatt
- A támogatási időszak alatt (tűzpászta 5. év) az adott erdőrészlet vonatkozásában elvégzik a véghasználatot, ugyanakkor az erdőfelújítás során más állomány kerül kialakításra, ami megváltoztatja az erdőrészlet tűzvédelmi besorolását (közepesen vagy nagymértékben veszélyeztetetttől kismértékben veszélyeztetett módosul)
- Víznyerőhely esetén, ha egy darab víznyerőhely két erdőrészletet érint, azt TK-ban két darab víznyerőhelynek igénylik, mindegyik erdőrészletbe egyet
- Értékelés során nem éri el a minimális pontszámot
- Nem rendelkezik védelmi tervvel vagy jogerős erdőtervvel

KK esetén:

- Az első kifizetési kérelemhez nem nyújtja be a kötelezően csatolandó mellékleteket
- Nem a támogatói okirat szerint igényli a tevékenységeket, hanem egyben adja meg (pl: támogatói okiratban szerint 5 db különböző méretű tűzpászta, KK-ban 1db tűzpászta összesített mérettel)
- Víznyerőhely esetén nem rendelkezik az első KK benyújtásakor jogerős vízjogi üzemeltetési engedéllyel
- Helyszíni ellenőrzés során történő meg nem felelés (tűzpásztánál a leggyakoribb, hogy nem felel meg a szakmai követelményeknek)
- Támogatási időszak alatt (tűzpászta 5. év) megváltozik az erdőrészlet tűzvédelmi besorolása

VP5- 8.5.1.-17 Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások

TK:

- olyan célállományra nyújtják be a kérelmet, ami a felhívás alapján nem támogatott
- az erdőgazdálkodói jogosultság nem áll fenn a fenntartási időszak végéig, ami lehet a haszonbérleti szerződés miatt vagy a megbízási szerződés miatt
- nem vágásérett a faállomány és tarvágás előírás sem szerepel
- nem éri el a minimálisan támogatható terület méretet
- értékelés során nem éri el a minimális pontszámot
- nem annyira tipikus, de előfordul, hogy megkezdett telepítésre nyújtanak be kérelmet.

KK:

- mivel hamarabb nyújthatnak be KK-t, akár közvetlenül a TK benyújtást követően, így egy esetleges TK elutasítás miatt alapjogosultság ellenőrzés után elutasításra kerül a kifizetési kérelem,
- a kötelezően csatolandó melléleteket nem teljes körűen kerül feltöltésre:
  - o mérési jegyzőkönyv hiánya
  - o szaporító anyag hiánya
  - o kerítés pontos helyét és méretét alátámasztó mérési jegyzőkönyv hiánya
- erdészeti hatóság számára nem küldik meg a szaporítóanyag igazolás másolatát
- nem megfelelő a csemeteszám, nem éri el a PF-ben előírt kötelező minimális csemeteszámot

VP5-8.2.1-16 Agrár-erdészeti rendszerek létrehozása

TK:

- értékelés során nem érik el a minimum ponthatárt egyes tevékenységek
- egyes kiegészítő intézkedéseket azokban az esetekben nem támogatunk, ahol az ügyfél nem tudja igazolni, hogy extenzív állattartást folytat

KK:

- helyszíni ellenőrzés során történő meg nem felelés

6, Van-e javaslatuk, megszívlelendő tanácsuk a nyertes pályázók számára pályázatuk megvalósításával kapcsolatosan?

Válasz: A „kérdéseink a pályázatok kiírásával kapcsolatban” fejezet 4. kérdése vonatkozásában adott tanácsokat tudjuk a nyertes pályázóknak is javasolni.

Az erdőtelepítés szakmai vonatkozásait illetően szeretnénk felhívni a pályázók figyelmét arra, hogy nagy körültekintéssel válasszanak fafajt, és ne csak a jelenlegi, de a hosszabb távon – adott esetben véghasználatkor – várható talajtani, klimatikus és piaci körülményeket is mérlegeljék döntéshozáskor!

Janik Gergely
AEE titkár